

Slesvig- løsningen

- om at flytte til Sydslesvig
med sin udenlandske ægtefælle

For dig, der bor i *Jylland* eller på *Fyn*

Dokumentations- og rådgivningscenteret
om racediskrimination

<http://www.drcenter.dk> – 2. udgave – august 2005

Slesvig- løsningen

- om at flytte til Sydslesvig
med sin udenlandske ægtefælle

For dig, der bor i *Jylland* eller på *Fyn*

Dokumentations- og rådgivningscenteret
om racediskrimination

<http://www.drcenter.dk> – 2. udgave – august 2005

Slesvig- løsningen

**- om at flytte til Sydslesvig
med sin udenlandske ægtefælle**

For dig, der bor i *Jylland* eller på *Fyn*

2. udgave 2005

Udarbejdet af:

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC)
i samarbejde med Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig (ÆUG.SL)

Billeder anvendt med tilladelse fra:

Erik Haase (Æ Synnejysk Forening, www.synnejysk.dk): s. 15; Wolfgang
Bradkte (www.dansk-i-sydslesvig.de): s. 6; Thorbjørn Ydegaard
(<http://projekter.acu.dk/ty/lejrskoler/>): s. 7; Sydslesvigsk Forening SSF
(www.syfo.de): s. 1, 16, 17; www.Lauritzen-Hamburg.de: s. 1, 20; Flens-
borg Avis (www.flensborg-avis.de): s. 14, 19.

1. oplag udgivet med støtte fra dagbladet Politiken.

Tryk: Regnbue Tryk København, <http://www.regnbuetryk.dk>.

Printed in Copenhagen, Denmark 2004 (1. oplag)

ISBN 87-90382-26-9

ISBN 87-90382-27-7 (pdf-versionen)

Udgivet af:

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC)

Nørre Allé 7, Medborgerhuset (2. sal)

DK-2200 København N

tlf. 35 36 38 50

fax 35 36 15 90

epost: drc@drcenter.dk

hjemmesider: www.drcenter.dk og www.slesvig.de

Indholdsfortegnelse

Et radikalt forord mod udlændingeloven	7
Hvorfor Slesvig og ikke Sverige?	8
Betingelser, I skal opfylde for at kunne bo i Sydslesvig	9
Køreplanen: Sådan flytter I til Flensborg i Sydslesvig	10
Supplerende bemærkninger til Slesvig-løsningen	15
Hjemmesider med informationer om at flytte syd for grænsen	17
Det danske Sydslesvig	18
Sådan vender I sammen tilbage til Danmark	20
Kontakt til DRC og foreningen Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig	22

► **Et radikalt forord mod udlændingeloven.**

I Danmark er der frit valg af hjemmehjælp. Men ikke af ægtefælle. I alt fald ikke hvis man vil bo sammen i Danmark. Det skal laves om. Enhver statsborger skal kunne bo i Danmark med sin familie. Det samme gælder flygtninge.

Udenlandske statsborgere bosiddende i Danmark skal efter en periode have de samme rettigheder som andre borgere.

Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti hævder at de nye regler for familiesammenføring er nødvendige for at beskytte unge mod tvangsægteskaber. Jeg tror sandheden er, at man vil "beskytte" Danmark mod fremmede.

Vi lever i et globalt samfund. Danmark lever af verden. Det bliver stadig mere almindeligt at bo og arbejde i flere forskellige lande. Derfor er der også stadig flere, som finder deres ægtefælle i udlandet.

I EU er der nu lavet fælles regler for familiesammenføring. Gode, fornuftige regler med udgangspunkt i de europæiske frihedsrettigheder. Desværre har Danmark et EU-forbehold. Derfor gælder reglerne ikke i Danmark. Det betyder, at EU borgere bosiddende i Danmark har helt andre og bedre rettigheder end danske statsborgere.

De regler kan du og I måske få glæde af. Ved at bo og arbejde et stykke tid i Sydslesvig, får en dansk statsborger ret til at vende tilbage til Danmark som EU-borger. Og som EU-borger har man ret til at leve sammen med sin familie. Her i landet.

Det er vanvittigt. Men det er rigtigt. Og det kan forhåbentlig redde mange ulykkelige familier og parforhold, medens vi venter på bedre tider. For kærligheden. For familien. For friheden.

Vi kæmper videre.

Elsebeth Gerner Nielsen
Udlændingeordfører, Det Radikale Venstre

► Hvorfor Sydslesvig og ikke Sydsverige?

Hvis du på grund af den danske udlændingelov ikke kan få lov til at bo i Danmark sammen med din udenlandske ægtefælle, kan I bosætte jer i et andet EU-land.

Mange tror, at den efterhånden meget kendte Sverige-løsning, hvor man flytter til Sverige, er mulig på grund af særligt lempelige svenske regler, men det er en misforståelse. Det afgørende er EU-reglerne for "arbejdskraftens frie bevægelighed". Når du som arbejdstager flytter til et andet EU-land, er du omfattet af EU-reglerne. Disse giver dig lov til at medbringe din ægtefælle uanset pågældendes statsborgerskab.

De nævnte EU-regler gælder selvfølgelig både i Sverige og i Tyskland – eller i et hvilket som helst andet EU-land. Dermed kan du, i stedet for at flytte til Sverige, også flytte til Sydslesvig lige syd for den dansk-tyske grænse. Dette kan være oplagt, hvis du er fra Jylland eller Fyn.

<http://politiken.dk/VisArtikel.iasp?PageID=312757>

Artikel i dagbladet Politiken om et par, der er flyttet til Flensborg.

http://www.tvsyd.dk/page/13?article_id=12423

Indslag på TVSyd om Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig.

Bemærk, hvis du er statsborger i et EØS-land (Island, Svejts, Norge, Liechtenstein) eller et EU-land, er du omfattet af EU-reglerne.

Dvs. at du ikke er underlagt den danske udlændingelov, og du behøver derfor ikke flytte til et andet EU-land. Du har i stedet krav på at få opholdstilladelse i Danmark til både dig selv og din ægtefælle på grundlag af et EU-opholdsbevis og dermed uden at opfylde boligkrav, tilknytningskrav, alderskrav, bankgaranti osv..

► **Betingelser, I skal opfylde for at kunne bo i Sydslesvig.**

1. Bopæl i Tyskland: I skal have adresse i Tyskland. Du med dansk statsborgerskab skal have denne adresse som registreret og fast bopæl, se side 10.
2. Arbejde: Du skal have arbejde; men det er i første omgang ikke afgørende, om dette er i Danmark eller Sydslesvig (se side 20). *Pensionister, selvstændige, studerende og formuende er ligestillede med lønmodtagere.* Du skal kunne forsørge dig selv og din ægtefælle. Udgangspunktet (!) er, at par uden børn skal have ca. ~~622 € plus bruttobusleje om måneden~~. Er du arbejdsløs, kan du tage tre måneders dagpenge med til Sydslesvig, men skal så finde arbejde.
3. Ægteskab: Den køreplan for Slesvig-løsningen, der beskrives i denne folder, er skrevet ud fra den antagelse, at I er gift. Men et indgået ægteskab er *ikke* absolut nødvendigt. I stedet for det i køreplanen beskrevne familiesammenføringsvisum (pkt. h i køreplanen) søger i om et 'Visum zur Eheschließung' ('visum til giftermål'). Her kræves, I kan godtgøre, at I skal giftes. Dette gør man ved at dokumentere, at man har bestilt tid på Rådhuset ('Standesamt'). I Tyskland kan man ikke giftes i kirken, ej heller i de danske kirker i Sydslesvig. Bemærk, at en vielse i Tyskland kræver væsentligt flere dokumenter end i Danmark, og derfor kan det være mere omstændeligt. Omvendt kan det være en løsning for dig, der kommer sammen med en asylansøger, du i Danmark ikke kan blive gift med.

Bemærk, at der er forskellige muligheder for at vende tilbage til Danmark. Mere herom kan du læse i folderens afsnit 'Sådan vender I sammen tilbage til Danmark' på side 20.

Lyksborg Slot øst for Flensborg

► **Køreplanen: Sådan flytter I til Flensborg i Sydslesvig.**

Denne køreplan er ikke teori, men skrevet ud fra praktiske erfaringer og med den forudsætning, at du som dansk statsborger i første omgang beholder dit arbejde i Danmark. Det er forholdsvis nemt at finde bolig, flytte og bosætte sig; men alligevel skal du regne med, at hele processen tager ca. tre måneder, inden I for alvor har taget over hovedet og alle papirer i orden.

Bemærk, at *du* selv som det allerførste – og som den danske statsborger, der kan påberåbe sig EU reglerne om 'arbejdskraftens frie bevægelighed' – skal bosætte dig, lade dig registrere m.v. i Sydslesvig. Derefter kan du/I ansøge for din ægtefælle fra 3. land.

Bemærk også, at teksten er en køreplan for flytning til Flensborg. Sydslesvig er ligesom Danmark inddelt i kommuner og amter, og der er mindre forskelle på, hvilken myndighed man skal henvende sig til.

TIP: Få lavet en mappe med alle de vigtigste papirer, vielsesattest, tilmelding til folkeregistret osv., som du altid har på dig, når du skal videre i processen. Så kan du altid svare på evt. spørgsmål, uden at din sag unødigt trækkes i langdrag. Hvis I har børn, husk også barnets fødselspapirer m.m..

Bemærk, den tyske udlændingelov kræver, at ægtefællen fra 3. land skal ansøge fra det land, hvor vedkommende har fast bopæl og lovligt ophold, hvis ikke det er et EU-land (se side 13). Ægtefællen kan således ikke ansøge direkte hos myndighederne i Sydslesvig eller på en tysk ambassade på grundlag af et Schengenvisum (se også side 15).

DEN DANSKE ÆGTEFÆLLE FÅR ET EU-OPHOLDSBEVIS.

Trin 1: Sydslesvig.

- a. **Indkomst/forsørgerevne:** På rådhuset i Flensborg får du et formular, hvor på din arbejdsgiver kan dokumentere din indkomst. Din arbejdsgiver skal underskrive en formular med oplysning om din ansættelse samt din nettoløn. Få din arbejdsgiver til at udfylde to eksemplarer, den ene dateret to-tre uger efter den første – to styks med det samme, ellers kommer du senere til at ulejligge arbejdsgiveren en gang mere.
- b. **Bopæl:** Find en lejlighed i Flensborg, som der i denne folder er taget udgangspunkt i, når der refereres til adresser og telefonnumre på myndigheder. Det er nemt at finde en lejlighed i Flensborg. De er *billige*, men af udmærket standard. Indskud ('Kaution') er lavere end i Danmark (typisk to måneders leje), og modsat Malmø er der *mange* ledige, centralt beliggende lejligheder klar til *omgående* indflytning. Du finder et overraskende *stort* udvalg af lej-

ligheder til leje på ugeavisen MoinMoin's hjemmeside. Den anden store lokale ugeavis, Wochenschau, har desværre ikke deres udlejningsannoncer online. Du må selv få fat i en papirudgave i Flensborg eller omegn. Generelt skal du være lidt opmærksom på fugt i lejligheden, mange huse i Flensborg og omegn er relativt gamle. Desuden skal du se, om lejen ('Miete') er 'varm' ('warm', dvs. inkl. varme, varmt vand m.m., ofte forkortet til 'WM') eller 'kold' ('kalt', dvs. ekskl. varme m.m., forkortes 'KM'). El afregnes som i Danmark særskilt, kvadratmetermål er typisk *uden* bad og køkken.

<http://www.moinmoin.de>

Klik på 'Kleinanzeigen', så på 'Wohnungsvermietungen'.

<http://www.berlinonline.de/markt/immobilien/.html/akuefi.html>

En liste over de vigtigste forkortelser i tyske boligannoncer.

- c. **Lejekontrakt:** Få udfærdiget en lejekontrakt. Det er bedst, hvis den er i både dit og din ægtefælles navn. I skal desuden have udfyldt en bestemt formular, hvor udlejeren erklærer sig indforstået med, at din udenlandske ægtefælle også flytter ind og bor sammen med dig i lejligheden. Formularen (der hedder 'Vermieterbescheinigung' på tysk) får du på udlændingekontoret ('Ausländerbehörde').
- d. **Folkeregistret i Flensborg:** Tag til Rådhuset i Flensborg, henvend dig på "Bürgerbüro". Medbring dit pas, dokumentation for din indkomst, lejekontrakten og et foto. Det kan være, de kræver et sygesikringskort, se pkt. f. Du får straks en kvittering på, at du nu er tilmeldt folkeregistret i Flensborg. Udlændingekontoret vil sende et opholdsbevis ('Freizügigkeitsbescheinigung') til dig direkte, du behøver ikke længere at søge om et på udlændingekontoret. – Hvis du ønsker hjælp på dansk, henvend dig ved skranken lige ved indgangen til 'Bürgerbüro' (til højre) og spørg efter en dansktalende medarbejder, som man vil finde til dig.

Trin 2: Danmark.

- e. **Frameld dig det danske folkeregister.** Oplys, at du fortsat arbejder i Danmark og dermed er skattepligtig i Danmark. Bed på grundlag heraf om en såkaldt E106-erklæring. Den bekræfter, at du har sygesikring i Danmark, og danner grundlag for tilmelding til det tyske sygesikringssystem. Det dan-

ske folkeregister beder dig samtidig om at aflevere dit danske sygesikringskort; men senere sender folkeregistret dig et nyt af papir, som du kan bruge, hvis du får behov for læge, tandlæge eller sygehus i DK.

Opretholdelse af din danske sygesikring er mulig, fordi du arbejder i Danmark og dermed også fortsat er skattepligtig i Danmark – din arbejdsgiver trækker som sædvanlig skat, og du hører i denne henseende stadig til i den kommune, som du fraflytter. Du bliver 'grænsegænger', som det korrekt hedder.

Stemmeret til Folketingsvalg: På folkeregistret kan du også vælge fortsat at være stemmeberettiget til valg i Danmark i en overgang, hvilket jo er vigtigt, med mindre du synes om dansk udlændingepolitik, som er årsag til, at I må flygte ud af dit eget land.

Skat og skattefradrag: I samme forbindelse kan du lige så godt henvende dig til kommunens skatteafdeling – idet du nu kan vælge mellem at beholde dine sædvanlige fradrag – udvidet med befordringsfradrag for transport mellem dit nye hjem i Flensborg og din arbejdsplads. En anden mulighed er, at du får overført din ægtefælles evt. uudnyttede personfradrag; men så må du opgive de andre fradrag, som du er vant til.

Trin 3: Videre i Sydslesvig.

- f. **Sygesikring i Tyskland:** Når du har fået dine EU-opholdspapirer henvender du dig til sygekassen AOK: Heinrichstr. 21 i 24937 Flensborg (i centrum). Spørg om nødvendigt efter Frau Bettina Horst, som taler dansk og er meget imødekommende. Anmod om tysk sygesikring. Du skal medbringe din kvittering fra 'Bürgerbüro' og E106-erklæringen fra det danske folkeregister. Du får straks et dokument, der bekræfter, at du er sygesikret i Tyskland, og kort efter modtager du et sygesikringsbevis med posten, som du kender det fra Danmark. Når du nu er hos AOK, så forhør dig om, hvordan din ægtefælle fra et 3. land kan få sygesikring.

Er din ægtefælle uden arbejde i Tyskland, kan hun/han komme ind under din sygesikring. Aftal evt. med Frau Bettina Horst, at udlændingekontoret må kontakte hende for at få bekræftet, at din ægtefælle kan få sin sygesikring *straks*, når din ægtefælles tilmelding til folkeregistret foreligger. Du kan få brug for dette, idet udlændingekontoret måske vil forlange sygesikringen i orden *inden* udstedelse af opholdstilladelsen.

<http://www.aok.de/sh/rd/33206.htm>

Vejviser til AOK i Flensborg (klik på 'Karte').

ANSØGNING FOR DIN ÆGTEFÆLLE FRA 3. LAND ('ANTRAG AUF FAMILIENNACHZUG')

Trin 1: Sydslesvig.

- g. **Formularer til din ægtefælles ansøgning om opholdstilladelse:** På udlændingekontoret ('Ausländerbehörde' i rådhusets kælder) beder du om formularer til ansøgning om familiesammenføring ('Antrag auf Familiennachzug') med din ægtefælle fra et 3. land. Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at aftale tid på udlændingekontoret til en samtale. Deres e-mail er: auslaenderstelle@flensburg.de, rådhusets omstilling nås på +49-(0)461-850.

Trin 2: Den tyske ambassade i ægtefællens hjemland.

- h. **Din ægtefælles ansøgning om 'visum til familiesammenføring' ('Visum für Familiennachzug'):** Din ægtefælle henvender sig på den tyske ambassade i det land, hvor din ægtefælle har fast bopæl og lovligt ophold. Det er ikke et krav, men lad din ægtefælle medbringe kopi af dit pas samt dit EU-opholdsbevis, som kan vedlægges ansøgningen til 'visum til familiesammenføring' (ikke almindeligt turistvisum) til at understøtte denne. Din ægtefælle skal naturligvis medbringe

1. sit eget pas,
2. to pasfotos
3. samt jeres vielsesattest i både original og som kopi.

Ambassaden vil kun modtage ansøgningen og hverken kommentere, behandle eller tage stilling til den – ambassaden fungerer blot som indleveringssted og postkontor, hvorfra papirerne sendes videre til udlændingekontoret i Flensburg, hvor ansøgningen behandles af de samme personer, som du selv har talt med. *Desværre er det jf. den tyske udlændingelov ikke muligt, at din ægtefælle kan indgive ansøgningen i Flensburg, hvad enten vedkommende har Schengenvisum eller ej.* Ægtefællen skal altid henvende sig til den tyske ambassade i sit hjemland. Se dog en anden løsning på side 15.

Hvis I ikke er gift endnu, se side 9 pkt. 3.

Trin 3: Videre i Sydslesvig.

- i. **Ansøgning om familiesammenføring ('Antrag auf Familiennachzug'):** Hjemme i Flensburg kontakter du atter udlændingekontoret og beder om en tid, hvor du ved personligt fremmøde indgiver din ansøgning om familiesam-

menføring (sammenlign pkt. g). Tag *ikke* din ægtefælle med, selvom din ægtefælle måske ved lykkelige omstændigheder tilfældigvis er i besiddelse af et Schengen-visum. Følgende dokumenter skal du have med til udlændingekontoret:

1. Erklæringen fra udlejeren ('Vermieterbescheinigung' jf. pkt. c),
2. Erklæringen fra din arbejdsgiver om ansættelse og nettoløn (selv om du allerede har afleveret den vedr. din egen ansøgning, jf. pkt. d, skal du tage en ny med igen).
3. Du skal desuden udfylde en (meget kortfattet) ansøgning på en formular, som du vil få udleveret på mødet.

- j. **Ægtefællens visum vedrørende familiesammenføring:** Udlændingekontoret i Flensborg vil sandsynligvis have en forholdsvis kort sagsbehandlingstid, men den samlede sagsbehandlingstid kommer især an på postvejen mellem den ambassade, hvor din ægtefælle har indgivet sin ansøgning, og Tyskland (mere præcist: udlændingekontoret sender papirerne til en myndighed i Köln, som så omkoder dem og sender dem videre til ambassaden efter ca. én dag). Din ægtefælle får i første omgang et familiesammenføringsvisum, som skal afhentes på ambassaden i din ægtefælles hjemland og desværre ikke i Flensborg (det kan hænde, at den tyske ambassade vil være indforstået med/selv tilbyder, at passet sendes frem og tilbage med posten).
- k. **Ægtefælles tilmelding til folkeregistret og sygesikring:** Efter din ægtefælles indrejse skal hun/han tilmeldes folkeregistret. Med en bekræftelse på tilmeldingen, vielsesattesten og din egen sygesikring går I til AOK, hvor ægtefællen bliver tilmeldt den tyske sygesikring. I skal bede om en skriftlig bekræftelse. Det egentlige sygesikringskort kommer først ca. en uge senere.
- l. **Ægtefællens opholdstilladelse:** Med bekræftelsen fra folkeregisteret og bekræftelsen fra AOK tager I til udlændingekontoret, hvor ægtefællen tilmeldes. Normalt udstedes opholdstilladelsen med det samme. Din ægtefælles opholdstilladelse vil i første omgang være på tre år. Tag et pasfoto af ægtefællen med, det skal bruges til det plastikkort (opholdstilladelsen), som ægtefællen vil få tilsendt.

* * *

► **Supplerende bemærkninger til Slesvig-løsningen.**

- **Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig (ÆUG.SL)** er den sydslesvigske søsterorganisation til *Ægteskab uden Grænser Danmark* og *Äktenskap utan Gränser Sverige*. ÆUG.SL har til formål at hjælpe par på vej til Flensborg og etablere netværk mellem par bortsat syd for grænsen for gensidig støtte.

<http://slesvig.de>

Informationer om foreningen Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig.

- **'Dansk' Schengen-visum:** Det synes at være en fordel at søge om et Schengen-visum i Danmark til din ægtefælle, *inden* du flytter fra Danmark, da du ikke kan regne med, at de tyske myndigheder udsteder et visum, efter at I har indgivet ansøgningen om familiesammenføring. Med dette visum kan I i det mindste være sammen, mens I venter på sagsbehandlingen i Flensborg. Men husk reglen om, at din ægtefælle skal indgive ansøgning om familiesammenføring og få udstedt visum i det land, vedkommende har bopæl. Det kan blive dyrt i billetter (men se nedenfor dette afsnit).
- **Dokumenter på dansk og sagsbehandlingen i Sydslesvig:** Principielt gælder jf. Slesvig-Holstens forvaltningslov, at papirer ikke behøver at være på tysk, særligt i Flensborg og omegn må de gerne være på dansk. Undtagelsesvis kan forvaltningen dog bede om en oversættelse. Det vil desuden som regel være muligt at få kontakt til en dansktalende medarbejder hos næsten alle myndigheder i Flensborg. I det hele taget er det DRC's erfaring, at sagsbehandlingstiden i Sydslesvig er relativ kort, og at sagsbehandlere er flinke og imødekommende.
- **Den relevante myndighed uden for Flensborg:** Bor I i Flensborg omegn, bor I i 'Kreis Schleswig-Flensburg' (kan oversættes til 'Slesvig-Flensborg Amt'). Her skal I henvende jer til 'Kreisverwaltung Schleswig-Flensburg' på 'Flensburger Straße 7' i 24837 Slesvig (Schleswig). Hvis I bor i Nordfrisland i det vestlige Sydslesvig, er deres forvaltning 'Kreis Nordfriesland' (adressen finder du på deres hjemmeside). Området syd for Slesvig-Flensborg hedder 'Kreis Rendsburg-Eckernförde' ('Rendsborg-Egernförde Amt'), her skal I henvende jer til deres amtsforvaltning, Kaiserstraße 8 i 24768 Rendsborg.

<http://www.schleswig-flensburg.de>

Klik på 'Verwaltung und Politik' øverst, så på 'Bürger-Infosystem' til venstre, derefter under 'Aufgabe' på 'Aufenthaltsgenehmigung'.

<http://www.nordfriesland.de>

Klik på 'Bürgerservice' -> 'Aufgabe: Aufenthaltsgenehmigung.' Vælg så jeres bopæl ('Wohnort').

<http://www.kreis-rendsburg-eckernfoerde.de/>

Klik på 'Bürgerinfo', så på 'Was erledige ich wo', så find punktet 'Aufenthalts-genehmigungen für Ausländer/innen'.

- **Hurtigere Slesvig-løsning via et andet EU-land:** Som nævnt er det lidt omstændeligt, at din ægtefælle skal indgive ansøgningen om ophold i det land, hvor vedkommende har bopæl. Hvis din ægtefælle bor langt væk fra Danmark, kan det gå lidt hurtigere, hvis I i første omgang tager fast bopæl i et andet EU-land, f.eks. Sverige jf. Sverige-løsningen. Hvis din ægtefælle så har en EU-opholdstilladelse, kan vedkommende alligevel indgive sin ansøgning om familiesammenføring på udlændingekontoret i Flensborg (i stedet for f.eks. Manila). Hvis I vælger denne løsning, skal I være opmærksomme på, at din ægtefælles opholdstilladelse er knyttet til, at *du* bor i det andet EU-land, I bestemmer jer for.

<http://www.aegteskabudengraenser.dk>

Her kan du læse om Sverige-løsningen og visum (se også side 22).

- **Arbejdstilladelse:** Din ægtefælles opholdstilladelse giver ret til at tage arbejde i Tyskland, men som udgangspunkt *ikke* i Danmark. Det kan man søge om særskilt (i Danmark), men en arbejdstilladelse vil typisk kun gives, inden for områder med særlig efterspørgsel. Her vil der være et krav om specielle kvalifikationer.

http://www.udlst.dk/Arbejdeogstudie/Arbejde/jobkort_positivlisten.htm

Positivlisten og andre informationer omkring arbejde fra Udlændingestyrelsen.

- **Bil og forsikringer:** Husk, at hvis du har bil, skal den omregistreres til tyske nummerplader. Men heldigvis ligger Tysklands motorkøretøjsregister i Flensborg. Det gør det nemmere! Private forsikringer skal også flyttes til Tyskland.

Havnen i Flensborg feb. 2004: Tidligere Danmarks næststørste havn

► **Hjemmesider med informationer om at flytte syd for grænsen.**

Arbejde:

<http://www.eures-kompas.org>

<http://www.region.dk> (vælg sprog, klik på "Infocenter Grænse")

Oplysninger om at arbejde i Danmark og bo i Tyskland.

<http://www.grenzpendler.dk>

Forening for grænsependlere i det dansk-tyske grænseland.

<http://www.arbeitsagentur.de/vam/?content=/content/supertemplates/Content.jsp&navId=2249>

Arbejdsformidlingen i Flensborg (tysk side).

Hvis du ønsker en dansk arbejdsplads i Sydslesvig, kan du søge arbejde i det danske mindretals institutioner, se papirudgaven af Flensborg Avis. Dansk Skoleforening for Sydslesvig har ledige stillinger på nettet.

<http://www.flensborg-avis.de>

<http://www.skoleforeningen.de>

Myndigheder:

<http://www.gkl-flensborg.de>

Dansk Generalkonsulat Flensborg. Hvis du skal have et nyt pas, køb det hos politiet nord for grænsen. Det er billigere.

<http://www2.daenemark.org/kategori.php?id=5>

Danmarks Ambassade i Berlin, informationer om at flytte til Tyskland.

<http://europa.eu.int/citizensrights/>

EU: Informationer om dine rettigheder som unionsborger i Tyskland.

<http://www.flensburg.de>

Rådhuset i Flensborg (tysk side), nogle informationer på dansk.

<http://www.harrislee.de>

Byen Harreslev tæt på Flensborg (to-sproget side).

Økonomi:

<http://www.union-bank.de>

En dansk bank med filialer i Flensborg, Harreslev (Harrislee) og Slesvig, alle ansatte taler dansk. Du behøver ikke at vente på dit EU-opholdsbevis for at kunne åbne en konto. Næsten alle betalinger i Tyskland foregår ved bankoverførsler. Det koster f.eks. 5 € at betale en regning på posthuset.

http://www.sydbank.dk/sydbankde_dk/

Sydbank er ligeledes repræsenteret i Flensborg, også her tales dansk.

<http://www.danrevision.de>

Et dansk-tysk revisorkontor i Hanved (Handewitt) nær Flensborg.

► Det danske Sydslesvig.

Sydslesvig er som navnet antyder den sydlige del af Slesvig, et tidligere dansk hertugdømme. Nordslesvig kendes i Danmark som Sønderjyllands Amt. Som du måske ved, har der været en del krige og grænseforskydninger i området. Konsekvenser er, at der nu bor mennesker med den 'forkerte' nationalitet på hver side af grænsen. Således er ca. 10% af Sydslesvigs befolkning dansksindede, men med store regionale forskelle. I Flensborg er ca. hver fjerde dansksindet.

Det danske mindretal i Sydslesvig har sine egne institutioner, foreninger, skoler, kirker, ungdomsklubber, sin egen avis osv.. På den måde kan I uden større problemer leve en dansksproget hverdag i Flensborg og omegn, hvilket (om nødvendigt) også gør det lettere for din ægtefælle at lære dansk. For at du kan danne dig et indtryk af mulighederne, nævnes flere adresser:

Generelt om det danske i Sydslesvig:

<http://www.dansk-i-sydslesvig.de>

Adresser på butikker, håndværkere m.m., hvor der tales dansk. Har også informationer om at flytte til Slesvig (klik på 'Ny i regionen?' til venstre).

<http://www.sydslesvig.de>

De vigtigste danske institutioner syd for grænsen.

http://www.dcbib.dk/f/09/sydsl_dk.htm

<http://www.dcbib.dk/dcb/turisme/>

<http://projekter.acu.dk/ty/lejrskoler/>

Oversigt over sydslesvigske hjemmesider og rigtig spændende beskrivelser af Sydslesvigs landskab og historie.

Avis:

<http://www.flensborg-avis.de>

Dansk dagblad, dækker hele grænselandet, studerende betaler halv pris (9 € månedligt). Her kan du blandt andet finde danske stillingsannoncer og oplysninger om danske kulturarrangementer i Sydslesvig.

Dansk sprog:

<http://www.voksenundervisning.de>

Informationer om dansk voksenundervisning i Sydslesvig, deriblandt også sprogkurser på forskellige sprog.

<http://www.dcbib.dk>

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig i Flensborg med afdelinger i Husum, Slesvig, Bredsted og Egernførde (Eckernförde). Her tilbydes sprogkurser, hvis din ægtefælle ønsker at lære dansk ad denne vej. Normalt koster et kursus (40 timer) ca. 100 €, dog kun 60 €, hvis din ægtefælle er arbejdsløs.

Alternativt til danske institutioner kan man for eksempel besøge aftenkurser på offentlige 'folkehøjskoler' ('Volkshochschulen', forkortes som regel til 'VHS').

Børn og unge:

<http://www.skoleforeningen.de>

Danske børnehaver og skoler findes i næsten alle større landsbyer og byer i Sydslesvig.

<http://www.sdu.de>

Sydslesvig danske Ungdomsforeninger er en paraplyorganisation for mange forskellige danske ungdomsorganisationer.

Kultur:

<http://www.sydslesvigsk-forening.de>

SSF er en paraplyorganisation for forskellige kulturforeninger m.m., der står for adskillige dansksprogede arrangementer i Sydslesvig.

<http://sydslesvig-kalender.flensburg-avis.dk/>

Aktivitetsskalender med dansksprogede arrangementer.

<http://www.folkekirken.dk/stifter/udland/dks/>

Danske kirker findes i næsten alle større landsbyer og byer i Sydslesvig.

Sundhed:

<http://www.dansk-i-sydslesvig.de>

Her kan du finde dansktalende læger såvel som apoteker med dansktalende personale.

<http://www.dksund.de>

Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, alt fra rådgivning til et plejehjem.

I Sydslesvig er der plads til alle

► Sådan vender I sammen tilbage til Danmark.

Der findes to muligheder for at vende tilbage til Danmark: Den korte og den lange løsning. Den lange løsning går ud på, at du og/eller din ægtefælle bliver tyske statsborgere. Det tager typisk otte år. Som tysk statsborger i Danmark vil jeres sag behandles efter EU's regler om arbejdskraftens frie bevægelighed, ikke efter den danske udlændingelov. Til orientering, så vil det tage minimum seks år for din ægtefælle at få dansk statsborgerskab, hvis I bor i Danmark.

Med hensyn til den korte løsning kan vi endnu ikke give entydige svar, men følgende mulighed er der i princippet: Hvis I har boet i Tyskland i blot nogle få måneder (måske kun uger?), kan I efter alt at dømmes flytte tilbage til Danmark derefter. I så fald kan I nemlig påberåbe jer EU's regler, dvs. præcis de samme regler, der muliggjorde, at I kunne bo i Sydslesvig. Forudsætningen er, at du opfylder de krav, der stilles i EU's regler – men den danske vælger p.t. en meget striks tolkning af reglerne. Derfor er forudsætningerne følgende:

- Arbejde: Du *skal* have arbejde (eller egen virksomhed) i Tyskland, således at du gør brug af EU's regler om arbejdskraftens frie bevægelighed. P.t. tolker Integrationsministeriet reglerne sådan, at det ikke er nok, blot at have boet i Tyskland – eller at have været studerende eller pensionist. Tolkningen af reglerne er, mener vi, yderst kreativt (derfor tolker staten Tyskland dem også på en anden måde), men vi får se, hvad der vil ske fremover.
- Bopæl: Hvis din ægtefælle kun kan komme til Tyskland som din ægtefælle, skal du selvfølgelig have bopæl i Tyskland, jf. køreplanen i denne folder.

Udtryksformen i dette afsnit er vag, fordi vi endnu ikke kender til mange par, der har prøvet den korte løsning. Men vi ved, at det er muligt. Den juridiske baggrund er bl.a. den såkaldte Akrich-dom fra EF-domstolen, hvor et ægtepar boede i England. Hun er britisk statsborger, han var ikke og boede dér illegalt. De to flyttede så til Irland, hvor hun arbejdede nogle få måneder (dette som EU-borger i henhold til EU's regler). Derefter flyttede de tilbage til England og indgav en ansøgning om ægtefællesammenføring, også i henhold til EU's regler. Parret indrømmede, at flytningen til Irland kun skete for at undgå engelsk lovgivning: De ville, at ansøgningen om ophold skulle behandles efter EU-s regler, ikke de britiske. De engelske myndigheder afviste at give ægteemanden et EU-opholdsbevis, som han havde haft det i Irland som ægtefælle til en EU-borger. Det afgørende var, at deres ansøgning blev behandlet, uden at tage hensyn til at *hun* er både britisk statsborger og unionsborger. EF-domstolen afgjorde så, at EU-reglerne skal prioriteres højere. Derfor skal han have lov til at bo og arbejde i England. Ægteparrets motiver for at flytte til Irland spiller jf. EF-domstolen ingen rolle. Denne EU-'vej' fungerer også i Danmark.

Bemærk, at de danske myndigheder på trods af Akrich-dommen ikke er forhindret i at statuere proforma og derfor alligevel kan nægte flytning til Danmark, om end mulighederne herfor er begrænsede (se sidste henvisning på siden).

Ansøgningen indgives på Statsamtet (hhv. Overpræsidiat i København), ikke hos Udlændingestyrelsen eller udlændingekontorene (politiet), hvor man ellers søger om familiesammenføring. Bemærk også, at I kan indgive ansøgningen fra udlandet, i første omgang behøver I ikke at flytte til Danmark, for at ansøgningen bliver behandlet.

Bemærk ydermere, at hvis din ægtefælle kan få et selvstændigt opholdsgrundlag, f.eks. som studerende eller au-pair i Tyskland, er det nok, hvis du lovligt opholder dig og arbejder i Tyskland samtidigt.

<http://politiken.dk/VisArtikel.sasp?PageID=304053>

<http://politiken.dk/VisArtikel.iasp?PageID=316967>

<http://politiken.dk/VisArtikel.sasp?PageID=352873>

Artikler i dagbladet Politiken om den korte løsning.

<http://www.einbuengerung.de>

Om at blive tysk statsborger (tysk side).

http://www.eu-oplysningen.dk/dokumenter/ft/paragraf_20/alle/20034094/

<http://www.udlst.dk/Familiesammenfoering/Aegtefaeller/Default.htm> (nederst)

Betingelser man skal opfylde for at kunne anvende den korte løsning.

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l33063.htm> (engelsk)

Definition af pro-forma ægteskab jf. reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed.

Udsigten fra Sosti (Wassersleben) i Tyskland til Kollund i Danmark

► **Kontakt til DRC.**

<http://www.drcenter.dk>

tlf. 35 36 38 50, epost: drc@drcenter.dk

Nørre Allé 7, Medborgerhuset – 2200 København N

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC) i København tilbyder gratis juridisk rådgivning. Du kan henvende dig vedr. alle former for diskriminering, dvs. ikke kun vedr. familiesammenføring.

<http://slesvig.de>

DRC og foreningen Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig har oprettet en hjemmeside specielt om Slesvig-løsningen, hvor du bl.a. kan få hjælp fra andre i samme situation og vores retshjælp. Her kan du også altid hente den nyeste version af denne folder.

tlf. 35 36 38 45

DRC, Ægteskab utan Grænser i Sverige, Ægteskab uden Grænser i Danmark og Ægteskab uden Grænser i Sydslesvig har oprettet en fælles telefonrådgivning på det nævnte telefonnummer. DRC kan du træffe på dette nummer hver mandag mellem kl. 18 og 20.

Her kan du få rådgivning både vedrørende Slesvig-løsningen og Sverige-løsningen. Rådgivningen er selvfølgelig gratis, læs mere om vores rådgivningstilbud på siden <http://www.slesvig.de>.

Slesvig, da Kongeåen var grænsen (1864-1920)

Hvis du på grund af den danske udlændingelov ikke kan få lov til at bo i Danmark sammen med din udenlandske ægtefælle, kan I bosætte jer i et andet EU-land. Hvordan I gør, og hvordan I kan vende tilbage til Danmark bliver beskrevet i denne folder.

Mange tror, at den efterhånden meget kendte Sverige-løsning (dvs. at man flytter til Sverige) er mulig på grund af lempelige svenske regler, men det er en misforståelse. Det afgørende er EU-reglerne for "arbejdskraftens frie bevægelighed". Når du som arbejdstager flytter til et andet EU-land, er du omfattet af EU-reglerne. Disse giver dig lov til at medbringe din ægtefælle - uanset pågældendes statsborgerskab.

De nævnte EU-regler gælder selvfølgelig både i Sverige og i Tyskland – eller i et hvilket som helst andet EU-land. Dermed kan du, i stedet for at flytte til Sverige, også flytte til Sydslesvig lige syd for den dansk-tyske grænse, hvilket kan være oplagt, hvis du er fra Jylland eller Fyn – eller hvis du synes, Flensborg er en dejlig by!

Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination (DRC)
Nørre Allé 7, Medborgerhuset (2. sal) – 2200 København N
tlf. 35 36 38 50 – fax 35 36 15 90 – www.drcenter.dk